

(право на рад, штрајк, синдикално организовање, право својине, право радника да сарађују у управљању предузећем), док су у друштвено-моралној сфери поменута она права која штите морални и друштвени интегритет човека (права породице, морална и правна једнакост супружника, заштита здравља, мајке, деце и омладине, слобода уметности, науке, аутономије високих школа, универзитета и академија и др). Овој групи припада и Шпанија и њен Устав из 1978. год. који је обухватио једну проширену скалу права и слобода и поменуо и нека оригинална права као: право на личну и породичну интимност, на колективно уговарање рада између представника радника и послодаваца, заштиту потрошача и корисника, право на уживање одговарајуће животне средине и др.

7. ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА ЉУДСКИХ ПРАВА И СЛОБОДА

Конституционализовање људских права и слобода није искључиво унутрашња правна ствар држава, њихов унутрашњи проблем. Но, свакако да су државе, свака за себе, највише заинтересоване да проблем људских права реше у свом интересу јер од тога зависи и ниво и степен њихове демократичности. Иако би све државе требало пре свега у свом интересу да се баве људским правима и слободама, има (а нарочито их је било у прошлости) и таквих које занемарују или су склоне да вређају људска права и слободе. Зато проблем људских права и слободе не сме да остане само проблем једне или неколико земаља, него и шире, проблем међународне заједнице која треба да се залаже за успостављање и поштовање стандарда људских права и слобода. То значи да различите појаве и бројни разлози угрожавања људских права и слобода траже и њихово постављање на глобални, међународни план или, како се то обично каже – њихову интернационализацију. Ова интернационализација постаје важно средство борбе за ширење људских права и слобода јер њоме права и слободе престају да буду само питање од националног интереса или унутрашња ствар појединих држава. Овај процес интернационализације људских права и слобода је зачет Повељом Уједињених нација (од 26. јуна 1945. год.) која је значајну пажњу посветила и људским правима, прокламујући принцип развијања и поштовања права човека за све, без обзира на расу, пол, језик или вероисповести. С обзиром да Повеља није могла у детаљима да се бави људским правима и утврди једну општеприхватљиву скалу људских права и слобода, то је било потребно да се посебним актима